

Rødkløver skal bidrage til helheden

Før man kaster sig over at dyrke rødkløver i renbestand, er det vigtigt at gøre sig klart, hvad rødkløveren kan bidrage med på den enkelte bedrift. Er det udelukkende for ekstra protein, eller er det forhold omkring logistik og gødning?

Videncentret for Landbrug, Kvæg, har sat fokus på dyrkning af rødkløver i renbestand i praksis. Et projekt har gennem 2011 fulgt fire rødkløvermarker hos fire forskellige mælkeproducenter, og erfaringer med rødkløveren er indsamlet.

Hjemmedyrket protein

Den mest udbredte begrundelse for at dyrke rødkløver i renbestand – både generelt og blandt de fire bedrifter – er ønsket om mere hjemmedyrket protein. Det er ikke en uvæsentlig begrundelse, men den bør måske ikke stå alene.

Herunder er nogle væsentlige punkter, som bør overvejes eller afklares, inden man kaster sig over rødkløver i renbestand:

1. Har jeg 1,7 dyreenhed pr. hektar eller derunder?
2. Har jeg behov for at spare på kvælstoffet?
3. Har jeg marker, der ligger langt fra bedriften?
4. Hvilken type protein mangler jeg i min foderplan – AAT eller PBV?
5. Hvad er kravet til udbytte i rødkløver i forhold til græs?

Dyrkes næsten som græs

Det er ikke tilladt for bedrifter med mere end 1,7 dyreenhed pr. hektar at have rødkløver i renbestand. Der følger ingen kvælstofkvote med rødkløveren, hvilket kan give problemer, hvis man skal af med meget gylle. Rødkløveren har et lille kvælstofbehov, men i første brugsår kvitterer den for moderate mængder som en form for starthjælp. De efterfølgende år har rødkløver ingen behov for kvælstof. Er der mangel på gylle i forhold til areal, kan rødkløver være en fordel. Rødkløver kan dyrkes på marker længst væk fra bedriften, hvormed omkostningsfuld transport af gylle kan spares.

Rødkløver har behov for kalium, og da den ikke får noget gennem gyllen, kan det være nødvendigt med ekstra kaligødning. Desuden er den mere tørkeresistent end græs, og kan derfor bedre klare sig uden vanding på let jord.

Etablering og høst af rødkløver er ikke meget anderledes end for kløvergræs, men nogle forskelle er der. Alle deltagerne i rødkløverprojektet har oplevet forskelle mellem rødkløveren og deres almindelige kløvergræs, som er værd at være opmærksom på. Erfaringerne kan læses i artiklerne for de enkelte bedrifter – se links nedenfor. I nær fremtid vil der blive udarbejdet en dyrkningsvejledning på rødkløver i renbestand, hvilket vil gøre det nemmere at komme i gang.

Mindre udbytter

Udbytterne lever desværre ikke helt op til de udbytter, der tidligere er set i Landsforsøgene. Hertil skal selvfølgelig lægges de "startproblemer", der har været på bedrifterne. Alligevel er der rigtig god grund til at overveje, om rødkløveren vil bidrage med noget i forhold til kløvergræsset på den enkelte bedrift. Kan man ikke dyrke mere energi og protein i ren rødkløver sammenlignet med kløvergræs, skal der være andre gode grunde til at tage den ind i sædskiftet.

Med hensyn til energiværdien ligger rødkløveren også lavere end forventet. Det er kendt, at "bælgplanteeffekten" betyder, at man ikke direkte kan sammenligne foderværdien i rødkløver med den i græs. Omvendt er der heller ikke et klart bud på, hvad den optimale foderværdi i ren rødkløver skal være. Læs mere om bælgplanteeffekten og forskellen mellem rødkløver og græs i artiklen: [Rødkløver til malkekøer – hvad ved vi?](#)

Summa summarum

- Maks. 1,7 DE pr. hektar
- Dyrkning af rødkløver minder om græs, men vær forberedt på en indlæringsperiode, hvis man prøver med rødkløver i renbestand.
- Overvej rødkløverens muligheder i forhold til transport af gylle og vand, samt øvrig arrangering på bedriften
- Rødkløverensilage giver især mere PBV til rationen – er det PBV eller AAT, der er brug for?
- Rødkløver kan øge selvforsyningen med PBV i forhold til kløvergræs i rationer med stor andel majsensilage

En kort introduktion til projektet kan læses [her](#).

Erfaringerne fra hver bedrift kan læses ved at klikke på bedriftsnavnene:

- [Egegaard](#)
- [I/S Engmark](#)
- [Hostrupgaard](#)
- [Nørsgaard](#)

[Læs opsamlingen på de fire bedrifters erfaringer](#)

[Gå til Landmand.dk](#)

[Gå til Landmand.dk](#)

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Kan man ikke dyrke mere energi og protein i ren rødkløver sammenlignet med kløvergræs, skal der være andre gode grunde til at tage den ind i sædskiftet.

[Gå til Landmand.dk](http://Landmand.dk)